

Durf in gesprek te gaan met ouders



Jeugd in Onderzoek 2019

Lex Wijnroks

Opleiding Pedagogische wetenschappen

Universiteit Utrecht



Kindermishandeling in Nederland

- **Ongeveer 3% van alle kinderen tussen 0 en 17 jaar heeft jaarlijks te maken met tenminste één vorm van kindermishandeling (Alink et al., 2018)**
- **Kabinet Rutte III: kindermishandeling eerder signaleren**
- **De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) lanceerde in het voorjaar van 2018 een actieplan om kindermishandeling terug te dringen**
 - Opvoedondersteuning
 - Publiekscampagnes over kindermishandeling
 - Kindermishandeling onderdeel van opleidingen
 - Meldcode verplicht bij vermoedens van kindermishandeling





Afsluiten meldcode en vastleggen in dossier

Stap 1: Signalen in kaart brengen

Stap 2: Overleggen met deskundig collega en
evt. Veilig Thuis

Stap 3: Gesprek met cliënt

Stap 4: Wegen van huiselijk geweld /
kindermishandeling

- Blijft het (vermoeden van) huiselijk geweld / kindermishandeling bestaan?
- Is er sprake of een vermoeden van acute of structurele onveiligheid?

Stap 5: Beslissen:

1. Is melden noodzakelijk?
2. Is hulp bieden / organiseren (ook) mogelijk?

- Ben ik in staat passende hulp te bieden of organiseren?
- Doen de betrokkenen mee aan de geboden of georganiseerde hulp?
 - Leidt deze hulp tot duurzame veiligheid?

Gesprek met een cliënt

- **Schouten (2017): artsen signaleren en melden kindermishandeling (vaak onterecht), maar voeren geen gesprekken met de ouders**
- **Waarom niet?**
- **Redenen:**
 - Te moeilijk
 - Niet voor opgeleid
 - Wil de relatie met de ouders niet op het spel zetten



Kun je professionals trainen in het voeren van gesprekken?

- **Onderzoek: wat is de effectiviteit van het trainingsprogramma 'Signaleren en gesprekken voeren met ouders'?**
 - Programma ontwikkeld door Samen-Veilig Midden-Nederland
 - Doel: signalerings- en communicatieve vaardigheden van professionals te verbeteren
 - Programma: twee dagdelen, kennisoverdracht, oefenen met een acteur

SOMEN
DEILIG
Midden-Nederland



Onderzoeksopzet

- **Professionals: 120 pedagogische medewerkers van een grote welzijnsorganisatie gemeente Utrecht**
 - 60 volgden het trainingsprogramma
 - 60 geen training
 - Na een half jaar werden alle 120 pedagogisch medewerkers geïnterviewd: Heeft u in de afgelopen periode signalen van kindermishandeling waargenomen? Zo ja, wat heeft u vervolgens gedaan?



Kun je professionals trainen in hun vaardigheden?

• Resultaten:

- Niet meer kennis en inzicht in kindermishandeling
- Geen duidelijke vooruitgang in de algemene communicatieve vaardigheden
- Wel meer vertrouwen in het kunnen voeren van gesprekken met ouders over kindermishandeling
- Na een half jaar: professionals die de training gevolgd hadden, rapporteerden niet meer signalen, voerden niet vaker een gesprek met de ouders, maar overlegden bij een vermoeden van kindermishandeling wel vaker met een andere professional (collega of expert) dan de controlegroep



Conclusie en discussie

• Conclusie:

- De training draagt bij aan de verhoging van het zelfvertrouwen in de eigen communicatieve vaardigheden, maar niet voldoende om ook in gesprek te gaan met de ouders
- De drempel blijft hoog

• Discussie:

- Zelfvertrouwen in de eigen communicatieve vaardigheden is belangrijker dan de communicatieve vaardigheden zelf, maar daar is veel oefening voor nodig
- Moet elke professional gesprekken kunnen voeren met ouders?



Aanbevelingen

Aanbevelingen:

- Voer weer standaard **huisbezoeken** in: 'bij elk kind komt de juf minimaal een keer per jaar huisbezoek'
- Leer professionals goed te signaleren in de thuissituatie
- Ontwikkel de communicatieve vaardigheden en het zelfvertrouwen van professionals om in gesprek te gaan met ouders nog voor dat een onveilige situatie ontstaat
- Nauwe samenwerking onderwijs, buurt-wijkteams en JGZ

